

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 12P/49/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7124206317
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7124206317.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudcom JUDr. Pavlom Barabasom v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice, deti rodičov matka: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, B. a otec D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. D. XX, B. F. G., v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Maloletému dieťaťu: A. B., nar. XX.X.XXXX nariaďuje ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Medzev, Kováčska 85, 044 25 Medzev.

II. C. A. A., nar. XX.X.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletej: A. B., nar. XX.X.XXXX sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa do budúcnosti počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Výživné je splatné vždy do 10. dňa, toho ktorého mesiaca vopred a to na účet H. A. I. J. K. C., B. XX, XXX XX C..

III. Otec: D. B., nar. XX.X.XXXX je povinný prispievať na výživu maloletej: A. B., nar. XX.X.XXXX mesačne sumou vo výške 100€ počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku do budúcnosti. Výživné je otec povinný uhrádzať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred a to na účet H. A. I. J. K. C., B. XX, XXX XX C..

odôvodnenie:

1. Dňa 27.03.2024 navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len ÚPSVaR) podal návrh na uloženie výchovného opatrenia na umiestnenie maloletej: A. B., nar. XX.X.XXXX (ďalej len maloleté dieťa) do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu - H. A. I. J. K. C., B. XX, XXX XX C.. K návrhu bol pripojený rodný list maloletého dieťaťa.

2. ÚPSVaR svoj návrh odôvodnil tým, že maloletá bola umiestnená na základe neodkladného opatrenia, vydaného Mestským súdom Košice, sp. zn. 12P/89/2023, dňa 16.8.2023, ktorým ju súd dočasne zveril do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Medzev (ďalej len „CDR Medzev“). Rozsudkom Mestského súdu Košice, sp. zn. 12P/89/2023 zo dňa 19.12.2023, súd dočasne odňal maloletú z osobnej starostlivosti rodičov a nariadil maloletej na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v CDR Medzev na dobu troch mesiacov. Maloletá bola do CDR prijatá dňa 27.9.2023, postupne sa adaptovala v profesionálnej náhradnej rodine (ďalej len „PNR“). Na zmenu reagovala bez väčších ťažkostí, postupne sa vytváral pravidelný režim. Maloletá si na PNR si zvykla. U maloletej prevažuje kladná nálada, rada sa hrá s PNR aj s ostatnými členmi rodiny, cudzích ľudí sa „bojí“, potrebuje viac času, aby sa pri nich adaptovala. Je rada, ak je stredobodom pozornosti, rada sa mojká, túli. Prekonala bežné detské ochorenia, užíva Vigantol. Absolvovala preventívnu prehliadku a povinné očkovanie, dňa 13.2.2024 absolvovala kardiologické vyšetrenie z dôvodu šelestu. Pomaly začína hovoriť prvé slová a učí sa nové slová, je veľmi vnímavá. Maloletá má pravidelný kontakt s rodičmi, stretnutia prebiehajú v priestoroch CDR. CDR uvádza, že maloletá stretnutia zvláda primerane, to znamená, že niekedy je viac rozrušená inokedy kľudná. Úrad vykonal sociálne šetrenie v rodine. Otec pracuje v

DPMK, pravidelne absolvuje kontroly u psychiatra užíva liek, abstínuje. Matka si aktívne hľadá prácu, taktiež pravidelne absolvuje kontroly u psychiatra, užíva liek, abstínuje. Obaja bývajú v RD u matky. Dom disponuje dvoma izbami, chodbou, kuchyňou, kúpeľňou, toaleta. Rodičia maloletej majú k dispozícii jednu izbu, ktorá je primerane veľká, zariadená. Kuchyňa je spoločná, mesačne prispievajú na bývanie vo výške 200€, stravu kupujú spoločne s starou mamou maloletej. Dňa 20.3.2024 tunajší úrad vyhodnotil uložené výchovné opatrenie ako neúčinné a za spolupráce CDR a rodičov bol navrhnutý ďalší postup vo veci maloletej, a to podať návrh vo veci uloženia opakovaného výchovného opatrenia na dobu troch mesiacov, počas ktorých budú naďalej prebiehať stretnutia rodičov s maloletou a pobyty, v rámci ktorých bude maloletá v domácnosti rodičov, ktorí jej budú zabezpečovať celodennú starostlivosť a to z dôvodu zlepšenia ich rodičovských zručností a aby si postupne zvykali na návrat dieťaťa do rodiny.

3. Uznesením Mestského súdu Košice, č. k. 12P/49/2024-9 zo dňa 02.04.2024 bol ustanovený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice za kolízneho opatrovníka pre maloleté dieťa (ďalej len ÚPSVaR).

4. Dňa 16.04.2024 bola súdu doručená správa z ÚPSVaR-u, z ktorej vyplýva nasledovné: U maloletej prevažuje kladná nálada, rada sa hrá s PNR aj s ostatnými členmi rodiny, cudzích ľudí sa „bojí“, potrebuje viac času, aby sa pri nich adaptovala. Maloletá má kontakt s rodičmi, stretnutia prebiehajú v priestoroch CDR. CDR uvádza, že maloletá stretnutia zvláda primerane. Dňa 10.4.2024 sa uskutočnila návšteva rodičov s dieťaťom v ich prirodzenom prostredí. CDR priviezli maloletú do domu, kde rodičia bývajú, pobyt maloletej v domácnosti trval tri hodiny, bez prítomnosti pracovníkov. CDR uviedlo, že pobyt dopadol v poriadku, maloletá bola spokojná, hrala sa s hračkami. Dňa 16.4.2024 sa uskutočnila prípadová konferencia vo veci maloletej, na ktorú sa dostavili zamestnanci CDR, profesionálny náhradný rodič aj s maloletou, zástupca mesta, pracovníčky organizácie L. a otec maloletej. Otec uviedol, že došiel spolu s matkou, ale kým šiel do obchodu, matka odišla a nevie kam. Matka sa už na prípadovú konferenciu nedostavila. Otec uviedol, že matke vyšiel pozitívny tehotenský test, v štvrtok je objednaná na vyšetrenie, ďalej uviedol, že v poslednom čase požil opakovane alkohol a taktiež aj matka maloletej. Na prípadovej konferencii javil známky požitia alkoholu, uviedol, že deň pred konferenciou požil alkohol. Dňa 20.3.2024 úrad vyhodnotil výchovné opatrenie. V spolupráci s CDR a rodičmi vyhodnotil, že výchovné opatrenie nespĺnilo účel a úrad bude podávať návrh na uloženie výchovného opatrenia po dobu troch mesiacov v H. A. I. J. K. C., B. XX, XXX XX C.. Nakoľko došlo k zmene situácie, rodičia požívajú alkoholické nápoje, bola im odporúčaná liečba a otcovi, nakoľko matka sa nedostavila, spolupráca s organizáciou L. vo veci riešenia ich závislosti. Potrebné informácie mu boli vysvetlené a súhlasil s postupom. Otec by sa mal dostaviť na prvé stretnutie 23.4.2024, od čoho sa bude odvíjať ďalšia spolupráca. Z vyššie uvedených dôvodov úrad žiada nariadiť maloletej ústavnú starostlivosť v H. A. I. J. K. C., B. XX, XXX XX C. a rodičom maloletej určiť vyživovaciu povinnosť vo výške 30% sumy zo životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, ktorú budú poukazovať na účet H. A. I. J. K. C., B. XX, XXX XX C..

5. V prílohe podania zo dňa 30.05.2024 zamestnávateľ otca zaslal mzdové listy otca za obdobie 01.08.2023 až 30.04.2024, z ktorých je zrejmé, priemerná mesačná čistá mzda otca je vo výške: 1.115,878 €.

6. Podaním zo dňa 31.05.2024 oznámil zamestnávateľ matky, že dohoda o vykonaní práce bola s matkou ukončená a jej priemerná mzda za celé obdobie 10/2023 až 04/2024 bola vo výške 100,65 €.

7. Dňa 04.07.2024 súd vykonal pojednávanie za prítomnosti UPSVaR a neprítomnosti otca ako aj matky. UPSVaR zotrval na podanom návrhu a uviedol, že matka sa na úrad dostavila dňa 02.07.2024, teda bola aj zo strany UPSVaR oboznámená s termínom pojednávania. Matka na stretnutí uviedla, že toho času je v piatom mesiaci tehotenstva, nepracuje. Obidvaja rodičia do dnešnej doby nemajú vybavený občiansky preukaz a prestali spolupracovať. V prípade rodičov sa jednalo poskytnutú o pomoc z dôvodu alkoholovej závislosti, s rodičmi bol dlhodobý problém sa skontaktovať, či už na základe telefonátov alebo na základe vykonávaných šetrení a z toho dôvodu úrad trvá na ústavnej starostlivosti. Zo začiatku to vyzeralo tak, že rodičia budú spolupracovať. Centrum dokonca zabezpečilo pobyt maloletého dieťaťa v domácnosti rodičov na pár hodín ale keďže rodičia opätovne vo veľkej miere začali požívať alkohol, tieto pobyty sa stopli. Rodičia potrebujú dlhodobú pomoc avšak zo strany úradu všetku pomoc, ktorá im bola ponúkaná odmietli, údajne rodičia navštevujú psychiatra.

8. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 36/2005 Zákon o rodine (ďalej len „ZR“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd

prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10. Podľa § 76 ods. 1 ZoR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

11. Podľa § 77 ods. 1 ZoR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len ZoR), súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

13. Podľa § 62 ods. 3 ZoR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa § 81 ods. 1 a 2 ZoR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

15. Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že rodičia sa o maloleté dieťa nedokážu riadne postarať, čo vyplýva zo správ UPSVaR, na viac toho času rodičia ani nemajú záujem vykonávanie starostlivosti o maloleté dieťa. Rodičia maloletej preferujú užívanie alkoholu pred vykonávaním starostlivosti o svoje dieťa. Uložené výchovné opatrenie tunajším súdom v konaní vedenom pod sp. zn.: 12P/89/2024 bolo neúčinné a nevedlo k náprave. Vzhľadom k tomu že nebola zistená žiadna blízka osoba, ktorá by bola ochotná a schopná zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa súd s prihliadnutím na jeho najlepší záujem nariadil ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny. V tomto zariadení bude maloletému dieťaťu aj naďalej poskytnutá všestranná a profesionálna starostlivosť, pričom sa nejedná o zariadenie, ktoré by bolo pre maloleté dieťa cudzie, pretože v tomto zariadení je umiestnené aj doteraz, a teda starostlivosť bude môcť aj naďalej prebiehať v známom prostredí, ktoré umožní dieťaťu napredovať.

16. Na základe lustrácií a dožiadania súd zistil, že matka v súčasnej dobe nepoberá žiadne dávky sociálnej pomoci, je nezamestnaná, súd matku zaviazal prispievať na maloleté dieťa sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa na účet zariadenia v ktorom je dieťa umiestnené s poukazom na § 81 ods. 2 ZoR, nakoľko platenie výživného je zákonnou povinnosťou každého rodiča. Súd pri určení výživného u otca vychádzal z jeho majetkových a príjmových pomerov obzvlášť s poukazom na to, že otec je riadne zamestnaný, preto súd zaviazal otca prispievať na účet zariadenia v ktorom je dieťa umiestnené s poukazom na § 81 ods. 2 ZoR.

17. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh a keďže takýto návrh podaný nebol, tak súd o tejto povinnosti nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.